

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

8. januar 2019

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 251 (Alm. del) af 11. december 2018

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for de økonomiske konsekvenser af Socialdemokratiets udspil, Danmark er for lille til store forskelle? Vil ministeren herunder vurdere skatteprovenuet, BNP-effekten, effekten på Gini-koefficienten og effekten på de disponible indkomster, og oplyse om det er korrekt, når Socialdemokratiet skriver, ”at hverken middel- eller lavindkomstgrupperne vil blive berørt af ændringerne”?

Svar

Der er foretaget en vurdering af provenuvirkninger samt effekt på strukturelt BNP, arbejdsudbuddet og Gini-koefficienten af initiativerne i Socialdemokratiets udspil *Danmark er for lille til store forskelle*, jf. tabel 1. Det bemærkes, at vurderingen er behæftet med usikkerhed. Det er kun muligt at foretage den ønskede vurdering af en del af initiativerne i *Danmark er for lille til store forskelle*, da der for en del af initiativerne ikke skønnes at være tilstrækkeligt grundlag for at skønne over virkningerne, herunder fordi en række af initiativerne ikke er beskrevet konkret nok til, at effekten af initiativerne kan vurderes.

De vurderede initiativer skønnes at medføre et umiddelbart merprovneue på omkring 4.200 mio. kr. og et merprovneue efter tilbageløb og adfærd på i størrelsesordenen 2.520-2.870 mio. kr., jf. tabel 1. Provenuvirkningerne af forslagene om loft over fradrag i selskabsskatten for lønninger på 10 mio. kr. pr. medarbejder samt afskaffelse af det særskilte skatteloft for kapitalindkomst og forhøjelse af den progressive sats for aktieindkomst fra 42 til 45 pct. er nærmere beskrevet i besvarelsen af FIU spørgsmål nr. 223 (alm. del) af 30. november 2018.

Forslagene vedr. højere beskatning af afkast af opsparing samt forslaget om supermillionærskat skønnes at reducere arbejdsudbuddet med i alt ca. 700 personer, jf. tabel 1. Det bemærkes, at der er usikkerhed om størrelsen af arbejdsudbudsvirkningerne af beskatning af afkast af fri formue.

Forslaget om loft over fradrag for lønomkostninger i selskabsskatten ved årslønninger på 10 mio. kr. pr. medarbejder skønnes at reducere strukturelt BNP med i størrelsesordenen ½ mia. kr., jf. tabel 1. Skønnet er forbundet med betydelig usikkerhed. Det er i beregningen af virkningen på produktivitet lagt til grund, at loftet virker på investeringerne omtrent som en forhøjelse af den effektive sel-

skabsskattesats med samme umiddelbare provenuvirkning. Under denne forudsætning kan påvirkningen af strukturelt BNP opgøres til i størrelsesordenen $-1/2$ mia. kr. I vurderingen er medregnet, at forslaget kan betyde, at multinationale selskaber i mindre grad vil lokalisere profitable aktiviteter i Danmark. Herudover kan der forventes en negativ effekt fra mulig udflytning af højt kvalificerede medarbejdere fra Danmark og deres tilhørende aktiviteter. Hertil kommer virkningen på strukturelt BNP gennem lavere arbejdsudbud af de fire forslag til skatteforhøjelser på afkast af formue, således at strukturelt BNP i alt skønnes reduceret med ca. 1 mia. kr., *jf. tabel 1*. Ændringerne af boafgiften skønnes ikke at påvirke arbejdsudbud eller produktivitet.

Tabel 1

Virkninger af skatteforslag i udspillet *Danmark er for lille til store forskelle*

	Umiddelbar provenu- virkning	Provenu- virkning efter tilbageløb	Provenu- virkning efter tilba- geløb og adfærd	Arbejdsud- bud	Struk- turelt BNP
(2019-niveau)	----- Mio. kr. -----			Personer	Mia. kr.
1. Loft over fradrag i selskabsskatten for lønninger på 10 mio. kr. pr. medarbejder	460 ¹⁾	390	0-350 ²⁾	-50	$-1/2$
8. Tilbagerulning af lempelser af boafgiften ved overdragelse af erhvervsvirksomheder	1.380	1.040	1.040	0	0
6.-7. Forhøjelse af bundfradraget i boafgiften til 500.000 kr. og et nyt progressionstrin på 15 pct. for arv over 3 mio. kr. ³⁾	420	320	320	0	0
9. Afskaffelse af det særskilte skatteloft for kapitalindkomst	620	470	350	-200	$-1/4$
10. Forhøjelse af den progressive sats for aktieindkomst fra 42 til 45 pct.	1.000	760	570	-350	$-1/4$
11. Ingen forhøjelse af loftet for aktiesparekontoen (loft fastholdes på 50.000 kr.)	200	150	140	-100	-0
12. Ingen forhøjelse af investorfradrag	120	90	100		
I alt	4.200	3.220	2.520-2.870	-700	-1
- heraf produktivitet					$-1/2$
- heraf arbejdsudbud					$-1/2$

Anm.:¹⁾ Det umiddelbare provenu er opgjort som selskabsskattesatsen ganget med grundlaget for arbejdsmarkedsbidrag ud over 10 mio. kr. med fradrag af 20 pct. I Skatteministeriets besvarelse af SAU spm. 557 og 558 af 24. september 2018 (alm. del) er korrektionen på 20 pct. opgjort under provenuvirkning efter tilbageløb.

Med korrektionen på 20 pct. er der søgt taget højde for, at ikke alle skatteydere med arbejdsmarkedsbidrag ud over 10 mio. kr. har hele deres lønindkomst fra samme arbejdsgiver, samt at ikke alle har lønindkomst fra selskabsbeskattede virksomheder, herunder selskaber der er skattepligtige til Danmark.

Der er i Skatteministeriets besvarelser til SAU ikke opgjort et provenu efter adfærd af forslaget. Det her ²⁾ anførte provenu på 350 mio. kr. følger af standardantagelsen om, at initiativet vil påvirke investeringer mv. omtrent som en forhøjelse af selskabsskattesatsen. Der kan forventes en række øvrige adfærdsvirkninger, som vil reducere provenuet efter adfærd yderligere, men som der ikke er skønnet over.

Det er forudsat, at tilbagerulning af lempelser af boafgiften ved overdragelse af erhvervsvirksomheder (forslag ³⁾ 8) er gennemført forinden, og at overdragelse af erhvervsvirksomheder indgår i forhøjelse af bundfradraget i boafgiften til 500.000 kr. og et nyt progressionstrin på 15 pct. for arv over 3 mio. kr. I Skatteministeriets besvarelser af SAU spm. 463 (alm. del) af 12. juni 2018 er det forudsat, at den ekstra progression ikke omfatter overdragelse af erhvervsvirksomheder, og at regeringens nedsættelse af bo- og gaveafgiften ved overdragelse af erhvervsvirksomheder fortsat gennemføres. Beregningerne er baseret på oplysninger om registrerede aktiver og passiver for afdøde ultimo året før, da der ikke foreligger oplysninger om boers arvebeholdninger.

Kilde: Skatteministeriets besvarelser af SAU spm. 557 og 558 af 24. september 2018 (alm. del), SAU spm. 63 af 29. oktober 2018 (alm. del), SAU spm. 9 (L 26) af 1. november 2018, SAU spm. 1 (L 101) af 20. november 2018 og Finansministeriets besvarelse af FIU spm. 64 (L 241) af 28. september 2018 samt egne beregninger.

Foruden de forslag i udspillet *Danmark er for lille til store forskelle*, hvor virkningerne er kvantificeret i tabel 1, kan en række af de øvrige forslag i udspillet have negative virkninger på produktivitet og arbejdsudbud. Det gælder særligt forslaget om begrænsninger i anvendelsen af variabel aflønning. Et generelt loft på 20 pct. over variabel aflønning vurderes at kunne påvirke store dele af arbejdsmarkedet, hvor variable lønandele er fastsat mellem arbejdsmarkedets parter, bl.a. med henblik på at understøtte de rette økonomiske incitamenter for lønmodtager og arbejdsgiver. Det bemærkes desuden, at forslaget strider mod den danske model, hvor løn- og arbejdsvilkår fastlægges mellem arbejdsmarkedets parter. Også forslagene om evt. indførelse af nye skatter på finansielle transaktioner og på IT-giganter på EU-niveau vil afhængigt af den konkrete udformning kunne påvirke produktivitet og arbejdsudbud negativt.

En afskaffelse af det særskilte skatteloft på 42 pct. for kapitalindkomst samt en forøgelse af den højeste skattesats for aktieindkomst fra 42 pct. til 45 pct. vil endvidere gøre beskatningen af husholdningernes kapitalafkast mindre symmetrisk, hvilket vil forvride allokeringen af opsparingen på tværs af anbringelsesformer.

Beskatningen af kapitalafkast er indrettet sådan, at det er det nominelle afkast, der beskattes. Det betyder, at den del af indkomsten, der blot kompenserer for inflation, også beskattes. Skatten på det reale afkast er derfor større, end den nominelle sats indikerer. Det tilsiger isoleret set, at kapitalafkast skal beskattes med en lavere sats end fx arbejdsindkomst. Ved en nominal rente på 4,5 pct. og en inflation på 1,8 pct. (svarende til Finansministeriets skøn for rente og inflation på længere sigt), bliver den effektive sats på det reale afkast ca. 70 pct. ved en nominal beskatning på 42 pct. for nettokapitalindkomst og aktieudbytte. Hæves skatteloftet for positiv nettokapitalindkomst til de ca. 52 pct., der gælder for personlig indkomst, vil det svare til en real beskatning på 87 pct. med de nævnte forudsætninger.

Virkingen på de disponible indkomster af skatteinitiativerne i udspillet er koncentreret i den øvre ende af indkomstfordelingen, *jf. tabel 2*. Der er imidlertid berørte personer i alle indkomstdeciler. Det er således ikke korrekt, at hverken middel- eller lavindkomstgrupperne vil blive berørt af ændringerne.

Det bemærkes, at det ikke er muligt at beregne de fordelingsmæssige konsekvenser af tilbagerulning af lempelser af boafgiften ved overdragelse af erhvervsvirksomheder, da der ikke findes data for, hvor stor en del af arvemassen, der kan henføres til erhvervsvirksomheder.

De seks forslag i udspillet, hvor der er opgjort fordelingsvirkninger, skønnes at mindske de målte indkomstforskelle svarende til -0,15 pct. point på Gini-koefficienten, *jf. tabel 2*.

Det bemærkes, at forslaget om supermillionærskat beregningsteknisk er forudsat, ikke at indebære fordelingsvirkninger. Loftet over fradrag i selskabsskatten for lønninger på 10 mio. kr. pr. medarbejder forudsættes tilnærmelsesvist at virke som

en generel forhøjelse af selskabsskatten, der vil reducere investeringerne og arbejdskraftens produktivitet. Dermed nedvæltede omkostningen for selskaberne i lønninger og overførselsindkomster, svarende til en proportional reduktion af de disponible indkomster.

Tabel 2

Fordelingsvirkninger af skatteforslag i udspillet *Danmark er for lille til store forskelle*

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	I alt	Gini- koeffi- cent Pct. point
	----- Virkning på disponibel indkomst, pct. -----											
Loft over fradrag i selskabsskatten for lønninger på 10 mio. kr. pr. medarbejder	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	0,00
Højere bundfradrag i boafgiften og et nyt progressionstrin for arv over 3 mio. kr. ¹⁾	-0,03	0,01	-0,04	0,00	0,01	0,01	-0,01	-0,03	-0,02	-0,13	-0,04	-0,02
Afskaffelse af det særskilte skatteloft for kapitalindkomst	-0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	-0,23	-0,05	-0,04
Forhøjelse af den progressive sats for aktieindkomst fra 42 til 45 pct.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	-0,01	-0,02	-0,43	-0,10	-0,07
Ingen forhøjelse af loftet for aktiesparekontoen (loft fastholdes på 50.000 kr.)	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,02	-0,02	-0,02	-0,04	-0,02	-0,01
Ingen forhøjelse af investorfradrag	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,05	-0,01	-0,01
I alt	-0,11	-0,05	-0,10	-0,06	-0,05	-0,05	-0,09	-0,11	-0,12	-0,93	-0,27	-0,15

Anm.: Inndeling på indkomstdeciler og virkningen på forbrugsmulighederne er baseret på personernes familieækvivalerede disponible indkomster. Dvs. familiens samlede disponible indkomst fordelt ligeligt på familiens medlemmer, idet der i den samlede disponible indkomst indregnes en stordriftsfordel ved at være flere om at dele de fælles udgifter. Se desuden anmærkningerne til tabel 1.

¹⁾ Der foreligger ikke for, hvem der faktisk arver efter de afdøde. Arvemodtagere vil typisk være afdødes børn, men kan også være fx øvrige familiemedlemmer, personer uden for familien eller velgørende institutioner. Det er alene muligt at beregne fordelingsvirkninger i de tilfælde, hvor der findes af registeroplysninger om afdødes børn. Dette er tilfældet for ca. 60 pct. af afdødes formuer. Der er herefter opregnet proportionalt, således at den samlede ændring af boafgiften er fordelt. Beregningen af virkningen af omlægningen af boafgiften på Gini-koefficienten er behæftet med særlig usikkerhed, da arv ikke indgår i den disponible indkomst, og der er anvendt en tilnærmet metode til at beregne virkningen.

Kilde: Skatteministeriets svar på SAU spørgsmål nr. 63 (alm. del) af 29. oktober 2018, svar på SAU spm. 9 (L 26) af 1. november 2018, SAU spm. 1 (L 101) af 20. november 2018 samt øvrige beregninger fra Skatteministeriet.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister